

چهارشنبه 17 تیر 1394 - 21 رمضان 1436 - 8 جولای 2015

انعقاد پیمان «سعد آباد» در تهران...

* 17 تیر درگذر تاریخ

* انعقاد پیمان «سعد آباد» در تهران (1316 ش)
اشاره:

ایران، قبل از جنگ جهانی دوم، تحت نفوذ سیاست استعماری انگلیس بود و قدرت متمرکز رضاخان، اداره مملکت را با استبداد تمام برعهده داشت. با روی کار آمدن آتاتورک در ترکیه، با تحریک انگلستان و برای این که شوروی در حلقه محاصره قرار داشته باشد، در هفدهم تیرماه 1316 ش برابر با هشتم ژوئیه 1937 م، پیمان دوستی و عدم تجاوز بین ایران، ترکیه، افغانستان و عراق در کاخ سعدآباد تهران به امضا رسید.

به موجب این پیمان، این دولت‌ها متعهد شدند که سیاست خارجی هماهنگی داشته باشند و در مقابله با خطر کمونیسم که هر یک از دولت‌های آنان را تهدید کند، همدیگر را مورد حمایت قرار دهند.

همچنین دولت‌های عضو ضمن این که نباید در امور داخلی هم دخالت کنند، باید در کلیه اختلافات بین المللی که با منافع آنان مربوط است، مشورت نمایند و علیه هم، عملیات تجاوزکارانه نداشته باشند. اما درعمل، این پیمان، توخالی و پوچ بود و ایران خود همکاری وسیعی با آلمان که شریک شوروی بود، داشت و کارشناسان آلمانی در مؤسسات بسیاری در ایران خدمت می‌کردند.

* درگذشت استاد خوشنویس
«احمد نجفی زنجانی» (1361 ش)
اشاره:

استاد احمد نجفی زنجانی مشهور به معصومی یا معصومی خوشنویس در سال 1287 ش در نجف اشرف به دنیا آمد. از آن‌جا که وی به آموختن فنون خط علاقه داشت، ضمن تحصیل، به فراگیری این هنر پرداخت و در 25 سالگی در زمره خوشنویسان عصر درآمد و به کتیبه‌نویسی روی آورد. کتیبه‌های درب طلای بارگاه امام علی(ع)، کتابخانه حضرت امیر(ع)، درب نقره حرم سامرا، ضریح آرامگاه مسلم بن عقیل در کوفه، ضریح حضرت عبدالعظیم(ع) در شهر ری، ضریح حضرت رقیه(س) در شام، ضریح امام رضا(ع) و کتیبه‌های مسجد اعظم و مسجد آئینه و موزه قم و ده‌ها اثر ارزشمند در داخل و خارج از کشور به دست توانا و هنرمند این استاد گرانقدر نگاشته شده است. علاوه بر این، به دستور وزارت فرهنگ، عموم اصلاحات کتیبه‌های تاریخی در سراسر کشور و شجره‌نامه‌های انساب سادات و استنساخ کتب قیمتی و تکمیل قرآن‌های خطی و گرانها توسط وی انجام گرفت.

استاد معصومی از خوشنویسانی است که در نوشتن انواع خط از قبیل نسخ، ثلث، رقاع، کوفی، نستعلیق، شکسته، طغرا و... مهارت داشت. وی در انجمن خوشنویسان ایران به سمت استادی در امر تعلیم خط ثلث مشغول و تا پایان عمر در این خدمت بود.

قرآن، مفاتیح الجنان، مناسک حج، رسم المشق و غیره از جمله کتابت‌های اوست. این خوشنویس برجسته به هنگام فوت 74 سال داشت.

* شهادت آیت‌الله «محمد مهدی ربانی املشی» عضو فقهای شورای نگهبان (1364 ش)
اشاره:

آیت الله شیخ محمد مهدی ربانی املشی در

سال 1313 ش (نیمه شعبان 1353 ق) در خانواده روحانی در قم متولد شد.

وی در خدمت پدرش مراتب علمی خویش را آغاز و پس از طی مراحل مقدماتی و سطح علوم حوزوی، از محضر بزرگانی چون آیت‌الله بروجردی و امام خمینی(ره) استفاده نمود.

آیت الله ربانی از 17 سالگی در مسیر امور سیاسی قرار گرفت و در قیام 15 خرداد 1342 فعالانه در خدمت نهضت اسلامی بود. وی با انجام سفرهای مختلف، به سخنرانی‌های تندی علیه رژیم می‌پرداخت و در این راه متحمل شش سال زندان و شکنجه و 6

سال تبعید گردید. آیت‌الله ربانی املشی یکی از اعضای فعال جامعه مدرسین حوزه علمیه قم به شمار می‌رفت و پس از پیروزی انقلاب مسئولیت‌های مختلفی را عهده‌دار بود که عضویت در شورای عالی انقلاب فرهنگی، دادستانی کل کشور، عضویت شورای عالی قضائی، عضویت در شورای نگهبان و نمایندگی مجلس خبرگان از آن جمله‌اند. سرانجام این عالم ربانی و مجاهد نستوه، پس از سال‌ها فعالیت و مبارزه خالصانه در راه اسلام، در بامداد هفدهم تیرماه 1364 ش در اثر یک بیماری رنج آور که زمینه آن را دشمنان اسلام و انقلاب در او به وجود آورده بودند، در 51 سالگی به شهادت رسید و در حرم مطهر حضرت معصومه(س) به خاک سپرده شد.

* درگذشت «محمد علی ناصح» ادیب و شاعر معاصر (1365 ش)

* درگذشت فقیه جلیل و محقق فرزانه آیت‌الله «سیدمحمدحسین حسینی تهرانی» (1374 ش)
اشاره:

آیت‌الله سیدمحمدحسین حسینی تهرانی در سال 1305 ش (1345 ق) در تهران در بیت علم و فضل دیده به جهان گشود. وی در نوجوانی وارد حوزه علمیه قم شد و از محضر علمای بزرگی چون آیات عظام سید حسین بروجردی، سید محمد محقق داماد و علامه طباطبایی بهره برد. سید محمد حسین سپس در 25 سالگی به نجف رفت و از استادانی نظیر حضرات آیات: سید ابوالقاسم خوئی و سید محمود شاهرودی بهره‌ها برد. وی پس از هفت سال و طی مدارج عالی علمی به تهران بازگشت و به اشاعه مکتب تشیع و ابلاغ رسالت دینی همت گماشت. آیت‌الله حسینی تهرانی پس از پیروزی انقلاب اسلامی به مشهد عزیمت کرد و به تدریس و تربیت شاگردان و راهنمایی مؤمنین پرداخت. از این عالم بزرگوار بیش از 40 عنوان کتاب در 75 جلد برجای مانده است که از مطالعه آن‌ها، تبخّر فراوان مؤلف در علوم مختلف اسلامی همچون: کلام، فقه، اصول، تفسیر، حدیث، تاریخ، تراجم، حکمت، فلسفه، سیاست، ادبیات، طب، عرفان و اخلاق نمودار است. از جمله آثار این عالم بزرگوار عبارتند از: امام‌شناسی در 18 جلد، معادشناسی در 10 جلد، مهر تابان، روح مجرد و نیز نور ملکوت قرآن در 4 جلد. این عالم فرزانه سرانجام در 17 تیر 1374 ش برابر با 9 صفر 1416 ق در 69 سالگی دار فانی را وداع گفت و پس از تشییعی با شکوه در صحن مطهر حضرت امام رضا(ع) مدفون گردید.

* رحلت حکیم و فیلسوف گرانقدر، آیت‌الله «محمد اسماعیل صائنی زنجان» (1377 ش)
اشاره:

آیت‌الله حاج شیخ محمد اسماعیل صائنی زنجان، در سال 1311 ش (1351 ق) در بیت علم و تقوا و فضیلت در زنجان زاده شد و پس از طی مقدمات و سطوح حوزوی، در هجده سالگی عازم حوزه علمیه قم گردید. ایشان در قم از محضر پر فیض حضرات آیات: سید حسین بروجردی، سید محمد محقق داماد و حضرت امام خمینی(ره) بهره برد و همزمان، از علامه سید محمد حسین طباطبایی، دوره کامل اسفار، اصول فلسفه و روش رئالیسم را فرا گرفت. آیت‌الله صائنی از آن پس، حلقه درس خود را تشکیل داد و به تدریس فلسفه و سطوح عالی حوزه همت گماشت. وی پس از 14 سال اقامت در قم، در سال 1343 ش، به اصرار اهالی متدین زنجان به زادگاه خود بازگشت و تا پایان عمر خویش، به مدت حدود 35 سال به ترویج دین و تعظیم شعائر مذهبی مشغول گردید. آیت‌الله صائنی زنجان در این زمان طولانی موفق شد فقه و اصول، فلسفه، کلام، تفسیر قرآن و نهج‌البلاغه و مباحث اخلاقی را به شمار زیادی از فضلا و طلاب علوم دینی و نسل جوان آموزش دهد و منشأ خدمات فراوانی گردد. از این حکیم گرانقدر آثاری بر جای مانده که تقریرات درس فقه و اصول آیت‌الله محقق داماد از آن جمله است. این عالم بزرگوار سرانجام پس از عمری خدمت به ساحت دین و ترویج مذهب، در 17 تیرماه 1377 ش برابر با پانزدهم ربیع‌الاول 1419 ق در شصت و شش سالگی دار فانی را وداع گفت و پس از تشییعی با شکوه، در زنجان به خاک سپرده شد.

* رحلت فیلسوف شهیر معاصر
آیت‌الله دکتر «مهدی حائری یزدی» (1378 ش)
اشاره:

آیت‌الله دکتر شیخ مهدی حائری یزدی در سال 1301 ش (1341 ق) در بیت علم و تقوا و فضیلت، از صلب آیت‌الله العظمی حاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی، مؤسس عالی قدر حوزه علمیه قم، به دنیا آمد. وی پس از گذراندن مقدمات و سطوح عالی در این شهر نزد برادر بزرگوارش، آیت‌الله

مرتضی حائری و آیت الله سید محمدرضا گلپایگانی، در محضر پیر فیض حضرت امام خمینی(ره)، به آموختن متون کلامی و فلسفی و نزد آیات عظام: سید محمد حجت کوه کمرهای، سید محمد تقی خوانساری و سید حسین بروجردی به فراگیری دروس خارج فقه و اصول پرداخت و مبانی علمی خویش را استوار ساخت.

آیت الله مهدی حائری، در سال 1329 ش، با تصویب آیت الله بروجردی، برای نظارت بر متون درسی دینی و فرهنگ کشور به تهران رفت و همزمان به تحصیل فقه در محضر

آیت الله سید احمد خوانساری و فلسفه اسلامی نزد حکیم علامه، میرزا مهدی آشتیانی همت گماشت. او در سال 1339 ش، به نمایندگی آیت الله بروجردی، رهسپار آمریکا شد و رسیدگی به امور شیعیان آنجا را برعهده گرفت. این عالم بزرگوار، در آمریکا به تألیف، تدریس و انجام وظایف دینی و نیز تحصیل فلسفه غرب اشتغال ورزید و دوره دکترای خود را در دانشگاه میشیگان و تورنتو با درجه ممتاز گذراند. آیت الله مهدی حائری در سالهای اقامت در آمریکا ضمن تدریس فقه، فلسفه و ادبیات فارسی در دانشگاههای آمریکا، در دهها سمینار و کنفرانس علمی و فلسفی شرکت جست و با ایراد سخنرانیهای متعدد، استواری و عظمت فلسفه و

کلام اسلامی را در محافل غرب به همگان نمایاند. ایشان در سال 1358 به ایران بازگشت و به کارهای علمی خود ادامه داد. کاوشهای عقل نظری، علوم قرآن، متافیزیک و حکمت و حکومت، برخی از آثار این استاد فرهیخته به شمار میروند. سرانجام آن فیلسوف بزرگ در 17 تیرماه 1378 برابر با 14 ربیع الأول 1420 ق در 77 سالگی بدرود حیات گفت و در حرم مطهر حضرت معصومه(س) به خاک سپرده شد.

* 21 رمضان در گذر تاریخ

* وفات «موسی بن عمران» و «یوشع بن نون(ع)» دو پیامبر بزرگ الهی
اشاره:

یوشع فرزند نون، نون از افرایم، افرایم فرزند یوسف، یوسف فرزند یعقوب، یعقوب فرزند اسحاق، اسحاق فرزند ابراهیم، ابراهیم فرزند تارح، تارح فرزند ناحور، ناحور از نسل سام، سام فرزند نوح، نوح از نسل خنوخ، خنوخ از نسل انوش، انوش فرزند شیت و شیت فرزند آدم می باشد.

محل تولد و زندگی:

احتمالا متولد شده در جوشن مصر- سرزمین کنعان (اسرائیل فعلی) -

جلجال - شکیم

زمان حیات:

حدودا بین سالهای 1490 تا سال 1380 قبل از میلاد عیسای مسیح

حضرت موسی (ع)-

ادوار نبوت: دوره چهارم نبوت

لقب: کلیم ا...

معنای اسم: از آب کشیده شده

پدر: عمران

مادر: یوکابد

تاریخ ولادت: ۳۷۴۸ سال بعد از هبوت آدم.

مدت عمر: ۱۲۰ سال

بعثت: آن حضرت با برادرش هارون برای بنی اسرائیل مبعوث شد.

محل دفن: بروایتی در شش فرسنگی

بیت المقدس مدفون است.

نسب: موسی بن عمران بن قاهت بن لاوی بن یعقوب بن اسحاق بن ابراهیم(ع)

تعداد فرزندان: آن حضرت ۲ پسر داشت.

مختصری بر زندگینامه:

حضرت موسی از پیامبران اولوالعزم است، که در شهر منفیس و در زمان سلطنت رامسس دوم متولد گردید. تولد او در زمانی

اتفاق افتاد، که فرعون نوزادان پسر

بنی اسرائیل را معدوم می کرد

به همین خاطر مادر حضرت موسی تا سه ماه او را به طور مخفیانه نگهداری نمود و بعد او را در صندوقی گذاشته، در رود نیل رها ساخت. از قضا آسیه زن فرعون آن حضرت را از آب گرفت و از او نگهداری نمود. موسی در قصر فرعون بزرگ شد و سرانجام، روزی خداوند او را به رهبری قوم یهود برگزید.

حضرت موسی و برادرش هارون، جهت نجات بنی اسرائیل از جرم فرعون به مصر آمدند و او را به خدا پرستی دعوت نمودند.